

College van Beroep voor de Examens

Maastricht, 13 december 2021

CBE/ 21.091

Zaaknummer 2021.239

UITSpraak van het College van Beroep voor de Examens inzake het beroep van ...te ...hierna te noemen appelland, tegen een besluit van de examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht, hierna te noemen de commissie.

TEN AANZIEN VAN DE PROCEDURE EN DE FEITEN

1. Bij brief van 7 augustus 2021, ingekomen via het Complaints Service Point (hierna: CSP) bij het College van Beroep voor de Examens (hierna: CBE) op 11 augustus, tekent appelland beroep aan tegen het besluit van de commissie van 13 juli 2021.
2. Bij e-mailbericht van 12 augustus 2021 zendt het CBE het beroep van appelland door naar de commissie voor schikking en verweer. Tevens wordt appelland op de hoogte gebracht van deze doorzending.
3. Bij e-mailbericht van 7 september 2021 informeert de commissie het CBE dat appelland zijn beroep wenst door te zetten.
4. Bij e-mailbericht van 16 september 2021 wordt namens de commissie het verweerschrift verstrekt aan het CBE.
5. Bij e-mailbericht van 17 september 2021 wordt door het CBE het verweerschrift van de commissie verstrekt aan appelland.
6. Bij e-mailbericht van 22 september 2021 worden partijen uitgenodigd voor de openbare zitting van het CBE op maandag 11 oktober 2021.
7. Bij e-mailbericht van 23 september 2021 bevestigt de commissie haar aanwezigheid tijdens de openbare zitting van het CBE.
8. Bij e-mailbericht van 24 september 2021 bevestigt appelland zijn aanwezigheid alsmede de aanwezigheid van zijn moeder tijdens de openbare zitting van het CBE.
9. Bij e-mailbericht van 29 september 2021 verstrekt appelland een aanvulling op zijn beroepschrift aan het CBE.
10. Bij e-mailbericht van 29 september 2021 bevestigt het CBE de ontvangst hiervan aan appelland en stelt de commissie hiervan in kennis.
11. Het beroep is behandeld ter zitting van het CBE op maandag 11 oktober 2021, waarbij appelland is verschenen, samen met.... Namens de commissie is verschenen.... Tijdens deze zitting wordt duidelijk dat appelland door middel van een e-mail via zijn UM-account is uitgenodigd voor een schikkingsgesprek op 6 september 2021. Appelland heeft deze e-mail niet gelezen en het schikkingsgesprek heeft niet plaatsgevonden.
12. Tijdens deze zitting besluit het CBE de behandeling van onderhavig beroep aan te houden en zowel de commissie als appelland in de gelegenheid te stellen om nader bewijs aan te leveren. Beiden zullen in de gelegenheid worden gesteld te reageren op de aanvullend ingediende stukken. Het verslag van de zitting is als **bijlage 1** bij deze uitspraak gevoegd.

13. Bij e-mailbericht van 11 oktober 2021 bevestigt het CBE de tijdens de zitting gemaakte afspraken en gunt aan appelland een termijn tot 1 november 2021 voor het overleggen van de gevraagde bewijsstukken. Voorts wordt door het CBE bevestigd dat aan de commissie vervolgens een termijn tot 8 november 2021 zal worden gegund voor het reageren op de door appelland aangeleverde bewijsstukken.
14. Bij e-mailbericht van 18 oktober 2021 doet het CBE aan partijen het verslag van de zitting van 11 oktober 2021 toekomen.
15. Bij e-mailbericht van 28 oktober 2021 attendeert CBE appelland op het bijna verlopen van de aan hem gegunde termijn voor het overleggen van de gevraagde bewijsstukken.
16. Bij e-mailbericht van 28 oktober 2021 informeert appelland het CBE dat de gevraagde bewijsstukken zijn opgevraagd en tijdig zullen worden overgelegd.
17. Bij e-mailbericht van 31 oktober 2021 verstrekt appelland het CBE de gevraagde bewijsstukken.
18. Bij e-mailbericht van 1 november 2021 bevestigt het CBE de ontvangst van de gevraagde bewijsstukken aan appelland. Tevens stelt het CBE de commissie in kennis van deze bewijsstukken en gunt aan de commissie een reactietermijn tot 8 november 2021.
19. Bij e-mailbericht van 5 november 2021 verstrekt de commissie haar reactie aan het CBE.
20. Bij e-mailbericht van 5 november 2021 bevestigt het CBE de ontvangst van voornoemde reactie aan de commissie. Tevens stelt het CBE appelland in kennis van deze reactie.
21. Bij e-mailbericht van 9 november 2021 legt het CBE haar interpretatie van de reactie aan de commissie voor en stelt de commissie een tweetal vervolgvragen. Het CBE gunt de commissie een termijn tot 16 november 2021 om te reageren.
22. Bij e-mailbericht van 15 november 2021 ontvangt het CBE een reactie van appelland op de reactie van 5 november 2021 van de commissie.
23. Bij e-mailbericht van 15 november 2021 bevestigt het CBE de ontvangst van de reactie van 15 november 2021 aan appelland en stelt tevens de commissie hiervan in kennis.
24. Bij e-mailbericht van 16 november 2021 ontvangt het CBE van de commissie de beantwoording van de op 9 november door het CBE gestelde vervolgvragen.
25. Bij e-mailbericht van 16 november 2021 bevestigt het CBE de ontvangst van voornoemde beantwoording aan de commissie en stelt tevens appelland hiervan in kennis.
26. Bij e-mailbericht van 16 november 2021 stelt het CBE aan de commissie de vraag welke eisen er worden gesteld aan appelland om te kunnen voldoen aan de examenvereisten van het huidige curriculum ELS English Language Track (ELS-ELT). Er wordt aan de commissie een reactietermijn gegund tot 23 november 2021.
27. Op 17 november 2021 vindt er een tweede raadkamer plaats bij het CBE waarin de overgelegde informatie wordt besproken. Gelet op het tijdsverloop en de nog resterende vragen besluit het CBE in gesprek te treden met de commissie.
28. Bij e-mailbericht van 22 november 2021 wordt de commissie door het CBE uitgenodigd voor een gesprek met de voorzitter op 25 november 2021.

29. Bij e-mailbericht van 22 november 2021 laat de commissie aan het CBE weten welke eisen aan appelland worden gesteld om te kunnen afstuderen in het huidige curriculum ELS-ELT.
30. Bij e-mailbericht van 22 november 2021 bevestigt het CBE de ontvangst hiervan aan de commissie.
31. Bij e-mailbericht van 24 november 2021 ontvangt het CBE een brief van appelland.
32. Bij e-mailbericht van 25 november 2021 bevestigt het CBE de ontvangst van voornoemde brief aan appelland en stelt het de commissie hiervan in kennis.
33. Op 25 november 2021 vindt er een – online – gesprek plaats tussen de voorzitter van het CBE en de voorzitter van de commissie. Het verslag van dit gesprek is als **bijlage 2** bij onderhavige uitspraak gevoegd. Daarbij heeft het CBE de aanvullende vraag gesteld welke eisen zouden worden gesteld aan het afstuderen in het curriculum Rechtsgeleerdheid.
34. Bij e-mailbericht van 2 december 2021 worden de documenten "...overzicht BA RGL oud - versie 2 december" en "...overzicht afstudeervereisten ELS elt" door de commissie aan het CBE verstrekt. Deze documenten zijn als **bijlagen 3 en 4** bij onderhavige uitspraak gevoegd.
35. Bij e-mailbericht van 3 december 2021 bevestigt het CBE de ontvangst van voornoemde documenten aan de commissie.
36. Bij schriftelijke raadkamer van 13 december 2021 komt het CBE tot onderhavige uitspraak.

BEOORDELING

37. Ter toetsing ligt de vraag voor of de commissie in redelijkheid tot het bestreden besluit heeft kunnen komen. Het CBE beantwoordt deze vraag ontkennend en overweegt daartoe, gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting als volgt.
38. Appelland heeft zich op 5 juli 2021 tot de commissie gewend met de mededeling dat hij zich had her-ingeschreven voor de 'bachelor ELS'. Daarbij heeft hij tevens vier vragen gesteld. De commissie antwoordde op 13 juli 2021 dat afstuderen in de bachelor European Law School-Regular Track (ELS-RT) slechts tot en met 31 augustus 2019 had gekund. De her-inschrijving van appelland ziet dan ook op de bachelor ELS-ELT (5553). De commissie wijst hem voorts op de mogelijkheid tot het indienen van verzoeken tot vrijstelling voor de reeds behaalde vakken.
39. Appelland is van mening dat het besluit van de commissie om de bachelor ELS-ELT opnieuw te volgen met eventuele vrijstellingen, onredelijk is. Appelland stelt dat hem niet is te verwijten dat de opleiding ELS-RT niet meer bestaat. Hij wijst op een aantal persoonlijke omstandigheden – AD(H)D en een autismespectrumstoornis – waarvoor hij bewijsstukken heeft toegevoegd en op het feit dat hij in het academische jaar 2018/2019 op alle fronten was vastgelopen. Appelland wil graag alsnog de bachelor ELS-RT afronden. Hij vraagt om begeleiding bij het bachelor essaytraject, heeft nog één vak open staan en zal tevens een beroep doen op disability support. Voorts stelt appelland dat hij inmiddels een studieschuld heeft van € 34.000. Het niet kunnen afronden van een opleiding betekent dat hij op de arbeidsmarkt in een slechte positie terecht komt, terwijl hij wel verplicht zal zijn deze schuld af te lossen. De consequenties van de beslissing van de commissie acht appelland disproportioneel. Om bovenstaande redenen vraagt hij het CBE om zijn beroep gegrond te verklaren.

40. De commissie stelt dat het na 31 augustus 2019 niet meer mogelijk was om af te studeren in de bacheloropleiding ELS-RT. Uit de correspondentie met appellant blijkt dat hij hiervan al in 2018 op de hoogte was. Voorts is de commissie van mening dat de toegepaste overgangsregeling voldoende ruimhartig is geweest. Bovendien is er vanaf voorjaar 2019 maatwerk geboden aan de studenten die problemen ondervonden van de overgangsregeling. Daarvan had appellant ook gebruik kunnen maken. Binnen redelijke grenzen is aldus gepoogd om studenten in de gelegenheid te stellen de opleiding ELS-RT te voltooien. De commissie vindt derhalve dat haar besluit in redelijkheid tot stand is gekomen en verzoekt het CBE om het beroep van appellant ongegrond te verklaren.
41. Het CBE overweegt, gelet op de stukken, het verhandelde ter zitting en de correspondentie die het gevolg was van de door het CBE gestelde nadere vragen, als volgt.

Ingevolge artikel 7.61, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (hierna: WHW) is het CBE bevoegd ten aanzien van beroepen ingesteld tegen besluiten of beslissingen van examencommissies en examinatoren. Ingevolge het tweede lid van dit artikel kan het beroep, wat openbare instellingen betreft in afwijking van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), worden ingesteld ter zake dat een beslissing in strijd is met het recht. Daaruit vloeit voort dat het CBE slechts een toetsing toekomt, die zich toespitst op de vraag of de commissie in redelijkheid en zonder in strijd te komen met enige geschreven rechtsregel of enig rechtsbeginsel tot het bestreden besluit heeft kunnen komen.

42. Met betrekking tot het standpunt van appellant dat hij het niet eens is met het feit dat zijn her-inschrijving voor de 'bachelor ELS' heeft geresulteerd in een inschrijving voor de bachelor ELS-ELT, merkt het CBE het volgende op. Partijen zijn niet verdeeld over de rechtsgeldigheid van het besluit van het instellingsbestuur tot het beëindigen van de opleiding Bachelor ELS-RT op 31 augustus 2019. Het CBE merkt op dat onweersproken is dat dit besluit tijdig, te weten vanaf het academisch jaar 2015/2016, is bekendgemaakt aan appellant. Overeenkomstig de WHW is in het besluit tot beëindiging een overgangsregeling van één academisch jaar opgenomen, die studenten in staat stelde voornoemde opleiding met goed gevolg te kunnen afronden. Het CBE acht deze termijn - gelet op artikel 7.3, sub 6, van de WHW (in acht nemen van een termijn die ten hoogste de voor de betrokken studenten resterende, aan de studielast van de opleiding gerelateerde studieduur, vermeerderd met een jaar, bedraagt) en artikel 7.34, tweede lid, van de WHW (mogelijkheid om na beëindiging de opleiding alsnog binnen redelijke termijn te kunnen voltooien), niet onredelijk. Daarmee staat vast dat de opleiding mocht worden stopgezet en dat een en ander conform de wettelijke regels is geschied. Omdat de 'bachelor ELS' sinds 1 september 2019 nog maar één curriculum kent - de bachelor ELS-ELT - kan de her-inschrijving van appellant voor het academisch jaar 2021/2022 niet anders worden opgevat dan een inschrijving voor de opleiding ELS-ELT.
43. Het voorgaande laat naar het oordeel van het CBE echter onverlet dat uit het verzoek van appellant kan worden opgemaakt dat hij geen her-inschrijving voor de opleiding ELS-ELT voor ogen had. Ofschoon appellant de opleiding 'European Law' niet nader specificieert, stelt hij een aantal concrete vragen die wijzen op een Nederlandstalige opleiding en beschikt hij over een studentnummer waaruit kan worden afgeleid dat hij reeds (veel) eerder ingeschreven heeft gestaan. Daarnaast is uit het verzoek af te leiden dat appellant drie jaar intensieve therapeutische begeleiding achter de rug heeft, die verband hield met mentale instabiliteit. Het CBE stelt vast dat de commissie in het bestreden besluit weliswaar is uitgegaan van een verzoek tot afronding van de opleiding ELS-RT, maar de overige vragen van appellant onbeantwoord heeft gelaten.

44. Met betrekking tot de overige beroepsgronden van appelland overweegt het CBE als volgt.
- Gegeven de in rechte vaststaande beëindiging van de opleiding ELS-RT en de hierbij behorende overgangsregeling, stelt het CBE vast dat appelland uiterlijk op 31 augustus 2019 had moeten afstuderen. Ter zitting is gebleken dat het bacheloressay alsmede het vak "Straf- en Strafprocesrecht" de enige examenonderdelen waren die appelland in 2018/2019 had moeten voltooien. Indien appelland deze onderdelen voor 31 augustus 2019 zou hebben afgerond, had hij het afsluitend examen met goed gevolg afgelegd en was hem op grond van de artikelen 7.10a en 7.11 van de WHW de graad Bachelor verleend en het betreffende getuigschrift voor de opleiding ELS-RT uitgereikt.
45. Uit de stukken blijkt dat appelland reeds bij e-mailbericht van 6 december 2018 aan de commissie het signaal heeft gegeven dat het sinds september 2018 qua studie niet de goede kant op ging, met als gevolg dat in september 2018 een psychiatrische behandeling is gestart. Uit het bestreden besluit blijkt echter niet dat de commissie bij haar besluitvorming oog heeft gehad voor de door appelland gestelde persoonlijke omstandigheden, noch voor de concrete gevolgen van het beëindigen van de opleiding voor hem. Aangezien appelland in de academische jaren 2018/2019, 2019/2020 en 2020/2021 intensief therapeutisch is begeleid, acht het CBE het geraden dat de commissie deze omstandigheden betreft bij de beoordeling van appellands verzoek en bij de inschatting van de termijn die appelland daarvoor redelijkerwijs, met inachtneming van deze omstandigheden, zou moeten worden geboden.
46. Voorts acht het CBE het aannemelijk dat appelland zich onvoldoende bewust was en is van het feit dat zijn huidige inschrijving voor ELS-ELT inhoudt dat hij vanaf augustus 2021 recht heeft op het volgen van onderwijs en gebruik kan maken van de ondersteunende studentfaciliteiten zoals geboden door het Disability Office en de studieadviseurs. Voor appelland was en is immers niet helder langs welke route hij zijn opleiding zou kunnen afronden.
- Het CBE schaarst hier tevens onder dat appelland niet heeft gereageerd op de uitnodiging voor het schikkingsgesprek, aangezien de communicatie in deze beroepsprocedure geheel via zijn privéadres verliep.
47. Het CBE constateert voorts dat ter zitting een aantal vragen is gerezen die verduidelijking behoefde. Om die reden heeft het CBE de behandeling van het beroep aangehouden. In de nadien gevoerde correspondentie zijn deze vragen beantwoord en is de stand van zaken ten aanzien van de geldigheid van de reeds behaalde vakken en van de vereiste aanvullende/vervangende examens in kaart gebracht. De commissie blijkt twee wegen te zien die alsnog tot een diploma kunnen leiden. Appelland kan ofwel het programma van ELS-ELT afronden, ofwel het programma van de bachelor Rechtsgeleerdheid (oud). Voorts kan de commissie een transcript verstrekken met alle behaalde resultaten inclusief een ongeldigheidsclausule, maar deze optie leidt niet tot een diploma. Het CBE stelt vast dat daarmee pas eind november 2021 inzichtelijk was wat de mogelijkheden voor appelland zijn om alsnog een bacheloropleiding af te ronden.
48. Uit het voorgaande volgt dat het besluit van 13 juli 2021 niet van een dragende motivering is voorzien zoals de Awb vereist. Dat leidt ertoe dat het beroep daartegen gegrond is en dat het besluit voor vernietiging in aanmerking komt. Het CBE draagt de commissie op om binnen twee weken na dagtekening van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen met inachtneming van de hiervoor in de randnummers 43 en 45 t/m 47 genoemde overwegingen.

49. Ten overvloede wijst het CBE op het feit dat er – materieel beschouwd – geen gesprek in de zin van artikel 7.61, derde lid, van de WHW heeft plaatsgevonden. Het CBE geeft de commissie nadrukkelijk in overweging om in het kader van de besluitvorming alsnog een gesprek te organiseren teneinde alle opties grondig door te spreken en daarbij alle ondersteunende mogelijkheden die zowel de UM als de faculteit in dit kader kan bieden, te belichten.

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens beslist op grond van artikel 7.61 van de WHW als volgt.

Het college:

- I. verklaart het beroep van appellant gegrond;
- II. draagt de commissie op om binnen twee weken na dagtekening van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen met inachtneming van hetgeen hiervoor is bepaald; en
- III. zendt afschrift van deze uitspraak aan partijen.

Aldus besloten door het College van Beroep voor de Examens bestaande uit:

-

In aanwezigheid van , secretaris, in schriftelijke vergadering bijeen op 13 december 2021.

Het College van Beroep
voor de Examens,

de secretaris,

de voorzitter,

Voor eensluidend afschrift,

secretaris

- c.c.
- partijen
 - leden en plv. leden CBE
 - examencommissies UM

Tegen een beslissing van het College van Beroep voor de Examens kan door een betrokkene binnen 6 weken na verzending van deze beslissing beroep ingesteld worden bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag (www.cbho.nl). Gelieve daarbij uw naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres te vermelden. Het griffierecht van dit college bedraagt 48 Euro.

Bijlage 1 – verslag zitting CBE

Verslag zitting van 11 oktober 2021 inzake beroep

Namens verweerder: Appellant:

De voorzitter opent de zitting en stelt aanwezigen aan elkaar voor. De procedure wordt uitgelegd. Centraal staat het afwijzen van het verzoek tot afstuderen aan de bachelor ELS regular track aan de Rechtenfaculteit van de Universiteit Maastricht. De voorzitter wil allereerst graag weten of er een schikkingsgesprek heeft plaatsgevonden.

Verweerder antwoordt dat er wel een uitnodiging hiervoor naar appellant is verzonden, maar dat appellant niet is verschenen.

Eerste termijn

De voorzitter stelt appellant in de gelegenheid om in eerste termijn te reageren.

Appellant geeft aan door omstandigheden niet in de gelegenheid te zijn geweest om deel te nemen aan het schikkingsgesprek. Appellant is afgelopen academisch jaar niet ingeschreven geweest aan de UM. Dientengevolge heeft appellant tijdelijk geen toegang gehad tot zijn UM-mailaccount, waarnaar de voornoemde uitnodiging was verzonden.

Appellant moet het blok “Straf- en strafprocesrecht” nog afronden alsmede een bachelor essay schrijven. Als deze twee curriculumonderdelen succesvol zouden worden afgerond, zou appellant voldaan hebben om te kunnen afstuderen aan de bachelor ELS regular track. Om dit te kunnen bereiken zou appellant gebruik willen maken van extra ondersteuning om goed gemotiveerd te blijven. Hiervoor zou appellant docent ... willen vragen. Appellant heeft ervaren dat zelfstandig studeren voor hem zeer lastig is en dat een externe motivator noodzakelijk is.

De voorzitter begrijpt uit onderhavig dossier dat voor deze extra ondersteuning een verzoek is ingediend bij het Disability Office. De voorzitter wil graag weten of er al besluitvorming omtrent dit verzoek heeft plaatsgevonden.

...antwoordt dat hiermee inderdaad contact is gezocht. Het Disability Office heeft echter laten weten niet te gaan over dit verzoek. Normaliter gaat het Disability Office over het aanbieden van andere voorzieningen, zoals specifieke examenfaciliteiten of fysieke middelen om onderwijs mogelijk te maken.

Wel heeft het Disability Office aangegeven op basis van de ontvangen medische documenten van mening te zijn dat appellant in aanmerking zou komen voor de gevraagde extra ondersteuning. ...vult aan dat het starten van een vak of opdracht voor appellant geen problemen oplevert. Het gemotiveerd blijven gedurende het vak is het probleem waarvoor appellant een externe motivator nodig heeft.

De voorzitter geeft aan dat het CBE niet bevoegd is om te bepalen of een externe motivator noodzakelijk is. Het verzoek en de reden hiervoor zijn het CBE voldoende helder.

Appellant vult voorts nog aan graag een Nederlandstalig essay te willen schrijven waarbij de combinatie met het vak “Straf- en strafprocesrecht” wordt gelegd. Het blok “Straf- en strafprocesrecht” dat appellant zou moeten volgen, wordt dit academisch jaar nog aangeboden door de betreffende faculteit.

De voorzitter stelt verweerder in de gelegenheid om in eerste termijn te reageren.

Verweerder wil nog toevoegen aan onderhavig dossier dat het nog onduidelijk is of appellant na het behalen van het vak "Straf- en strafprocesrecht" en het voltooien van het bachelor essay zonder aanvullende eisen kan afstuderen. Op het moment van afstuderen zijn enkele behaalde vakken van appellant ouder dan zes jaar en dan is het (theoretisch) mogelijk dat er aanvullende eisen worden gesteld alvorens kan worden afgestudeerd.

Vragen CBE

De voorzitter wil allereerst van verweerder graag weten of afstuderen aan de Bachelor ELS regular track überhaupt nog mogelijk is. Kan een dergelijk diploma nog door de faculteit verstrekt worden?

Verweerder antwoordt dat, voor zover haar bekend is, afstuderen op grond van de hardheidsclausule nog mogelijk zou moeten zijn.

De voorzitter vult haar vraag aan met het verzoek na te gaan of er, als er geen diploma meer zou kunnen worden verstrekt, via Nuffic een gelijkwaardigheidsverklaring kan worden verkregen voor het afgeronde curriculum.

Verweerder antwoordt bereid te zijn om dit nader te onderzoeken op het moment dat duidelijk is dat appellant zou mogen afstuderen voor de Bachelor ELS regular track.

De voorzitter merkt op dat uit onderhavig dossier geconcludeerd kan worden dat er netto nog 15 ECTS nodig zijn om te kunnen afstuderen.

De voorzitter wil graag weten of dit correct is en hoe het vak "Straf- en strafprocesrecht" en het bachelor essay zich qua ECTS tot elkaar verhouden.

Verweerder antwoordt dat appellant inderdaad nog 15 ECTS moet behalen. Echter, een aantal behaalde vakken is – zoals reeds eerder aangegeven – langer dan zes jaar geleden behaald. Hierdoor kan het zijn dat er aanvullende eisen worden gesteld en kan nog niet geconcludeerd worden dat na het behalen van de nog ontbrekende 15 ECTS afgestudeerd kan worden.

Bovendien merkt verweerder op dat ten aanzien van beide nog te behalen onderdelen veranderingen hebben plaatsgevonden. Appellant heeft reeds toestemming verkregen voor de vervanging van de ontbrekende ECTS voor het vak "Straf- en strafprocesrecht" door het aanvullen met de behaalde ECTS voor het practicum "Oefenrechtbank I".

De voorzitter wil graag weten of het vak "Straf- en strafprocesrecht", zoals dat aangeboden werd in de Bachelor ELS regular track, nog aangeboden wordt in het huidige curriculum.

Verweerder antwoordt dat dit weliswaar het geval is, maar dat dit een 2de jaars vak betreft uit het oude curriculum dat enkel nog aangeboden wordt in de vorm van 'exam only'. Er worden geen zogenaamde bezemklassen aangeboden. Wellicht dat er mogelijkheden zijn om hiervoor een tutor te benaderen.

De voorzitter vraagt of zij het goed heeft begrepen dat dit vak dus dit academisch jaar voor de laatste maal op deze manier wordt aangeboden.

Verweerder antwoordt bevestigend met de toevoeging dat zo nodig maatwerkoplossingen zullen worden aangeboden.

De voorzitter geeft aan dat de kernvraag in onderhavig dossier de afwijzing van het verzoek tot afstuderen in de Bachelor ELS regular track betreft.

Graag zou de voorzitter van appellant weten – nu uit onderhavig dossier afdoende blijkt dat appellant op de hoogte was van de einddatum waarop afstuderen in deze bachelor mogelijk was – wat in 2018-2019 de studiebelemmeringen voor hem waren. Uit onderhavig dossier blijkt namelijk dat appellant in december 2018 aan heeft gegeven dat het niet goed met hem ging.

Appellant antwoordt dat een groot deel van zijn studiebelemmeringen zijn ontstaan door faalangst. Het blok “Straf- en strafprocesrecht” heeft hij reeds meerdere malen geprobeerd te halen. Helaas lukte dit telkens niet, waardoor dit behoorlijk veel stress en angst opleverde en de drempel om dit succesvol te kunnen afronden steeds hoger is geworden. De faalangst is er bij appellant in 2015/2016 langzaam ingeslopen. Appellant heeft nu het gevoel hier een stuk verder in te zijn en eraan gewerkt te hebben, waardoor appellant het vertrouwen heeft dat hij nu wel weer kan studeren. Appellant is zeer gemotiveerd om dit niet langer te laten doorsluimeren en wil heel graag zijn diploma behalen.

De voorzitter wil graag weten of appellant destijds contact met een studieadviseur heeft gezocht.

Appellant antwoordt dat hij destijds inderdaad enkele malen met een studieadviseur heeft gesproken. De faalangst is toen door hem kenbaar gemaakt, al was deze toen nog niet zo extreem als deze later is geworden.

De voorzitter begrijpt dat door de faalangst de drempel voor het vak “Straf- en straf(proces)recht” steeds hoger is geworden voor appellant. De voorzitter wil graag weten of appellant in het academische jaar 2018-2019 ook met een studieadviseur heeft gesproken.

Appellant antwoordt een afspraak te hebben gehad met..., de studentendecaan. Met haar heeft appellant de opties besproken hoe nu het beste verder zou kunnen worden gegaan. In dit gesprek is onder andere het advies om een jaar rust te nemen alsmede welke regels en clausules hierbij een rol zouden kunnen spelen, besproken. Appellant heeft het advies van een jaar rust ter harte genomen en heeft in die periode een weg van therapieën en trajecten gevolgd. Appellant geeft aan geen zekerheid te hebben dat de faalangst en stress voorbij zijn, maar wel te weten hierin stappen te hebben gezet.

De voorzitter geeft aan dat in onderhavig dossier het academische jaar 2018-2019 een cruciaal jaar is. De voorzitter wil graag weten of appellant toen al in therapie was.

Appellant antwoordt bevestigend.

De voorzitter wil graag weten of toen ook al de duidelijk was dat zijn studie hierdoor hinder ondervond.

Appellant antwoordt eind 2019 in behandeling te zijn geweest bij ...te.... Daarvoor heeft appellant ook wel therapie gehad, maar was er geen sprake van langdurige therapie of een vast traject. Appellant was lang zoekende voordat appellant bij ...terecht kwam. Bij haar heeft appellant een traject van zo'n vijf/zes maanden gevolgd.

Collegelid ...vindt de beantwoording van appellant of deze al in behandeling was in het academische jaar 2018-2019 nog vaag. Graag ziet collegelid ... dat dit concreter wordt gemaakt alsmede of er destijds al sprake was van faalangst.

Appellant geeft aan dit te begrijpen. Voorts beaamt appellant dat destijds ook al sprake was van faalangst.

Collegelid ... vraagt aan appellant of hij objectieve bewijsstukken kan overleggen waaruit blijkt dat de faalangst is vastgesteld alsmede dat deze anders is dan de “normale” faalangst bij studenten.

Appellant antwoordt zijn best te willen doen om dit te kunnen bewijzen. Waarschijnlijk zal dit door ... (de therapeute die hij in najaar 2018 enkele malen heeft bezocht) bewezen kunnen worden. Appellant zal dit nagaan.

De voorzitter geeft aan dat uit onderhavig dossier blijkt dat appellant op 6 december 2018 een verzoek heeft ingediend om te mogen stoppen met zijn Bacheloropleiding Fiscaal Recht. Uit dit verzoek blijkt dat appellant doordrongen was van het feit dat dat academische jaar zijn laatste jaar met afstudeermogelijkheid was. Voorts blijkt uit voornoemd verzoek dat appellant sinds september 2018 bij een psychiater onder behandeling was. De voorzitter geeft aan dat het CBE meer bewijsstukken nodig heeft waaruit objectief blijkt dat van appellant niet verlangd kon worden de vakken te volgen die nodig waren om zijn studie te voltooien, dus dat appellant belemmerd werd in zijn studie in het najaar van 2018 en het begin van 2019.

Appellant antwoordt te begrijpen wat de voorzitter bedoelt.

De voorzitter wil graag van verweerder weten of voornoemd bewijs – aanvullende medische informatie over de situatie van appellant in het academische jaar 2018-2019 - mogelijk een ander licht op onderhavig dossier zou kunnen werpen.

Verweerder antwoordt dat dit afhankelijk zal zijn van het ingediende bewijs, maar dat dit mogelijk een ander licht zou kunnen werpen op onderhavig dossier. Verweerder merkt op veelvuldig aan de betreffende studenten te hebben gecommuniceerd dat het academische jaar 2018-2019 het laatste jaar was om af te studeren in de Bachelor ELS regular track. Verweerder heeft nooit eerder dan nu begrepen hoe de situatie van appellant was.

De voorzitter merkt op dat appellant in zijn verzoek van 6 december 2018 een duidelijk signaal heeft afgegeven. De examencommissie had dit signaal kunnen oppikken.

Verweerder geeft aan dat appellant een concreet verzoek had moeten indienen bij de examencommissie. Dit is door appellant niet gedaan.

De voorzitter geeft aan uit onderhavig dossier te begrijpen dat er – inclusief appellant – nog 8 studenten dienden af te studeren in de Bachelor ELS regular track. Appellant heeft in december 2018 een duidelijk signaal gegeven dat het niet goed met hem ging. Echter, het CBE heeft meer bewijsmateriaal nodig waaruit blijkt dat appellant in het academische jaar 2018-2019 dermate door omstandigheden werd belemmerd dat afstuderen voor hem niet in de rede had gelegen. Alleen dan bestaat er mogelijk een kans dat het antwoord op het verzoek van appellant anders had moeten luiden. Het CBE doet hiermee geen enkele toezegging, maar wil een volledig en objectief beeld krijgen van de situatie/gesteldheid van appellant in het academische jaar 2018-2019. Op dit moment is hieromtrent nog teveel onduidelijk voor het CBE, waardoor het CBE nog niet tot een uitspraak kan komen.

Zowel appellant als verweerder geven aan dit standpunt van het CBE te begrijpen.

Gelet op het voorgaande stelt de voorzitter voor de behandeling van onderhavig beroep aan te houden en appellant in de gelegenheid te stellen om objectief bewijs aan te leveren waaruit blijkt dat van appellant in het academische jaar 2018-2019 niet kon worden verwacht de ontbrekende curriculumonderdelen te behalen.

Zowel appellant als verweerder gaat akkoord met voornoemd voorstel en dientengevolge met de aanhouding van de behandeling van het onderhavige beroep.

Partijen geven aan dat dit helder is.

De voorzitter geeft aan dat verweerder in de gelegenheid zal worden gesteld haar zienswijze te geven op het door appellant ingediende bewijs. Vervolgens zal het CBE beoordelen of deze schriftelijke ronde voldoende is om te komen tot een uitspraak of dat het plannen van een tweede zitting noodzakelijk wordt geacht.

Tweede termijn

De voorzitter stelt appellant in de gelegenheid om in tweede termijn te reageren.

Appellant geeft aan zich gehoord te voelen en in de gelegenheid te zijn geweest om alles te kunnen vertellen.

De voorzitter stelt verweerder in de gelegenheid om in tweede termijn te reageren.

Verweerder wenst niets meer toe te voegen aan hetgeen besproken is.

Hierna sluit de voorzitter de zitting.

Bijlage 2 – verslag gesprek voorzitter CBE en de commissie

Verslag van 25 november 2021 van gesprek voorzitter CBE en voorzitter examencommissie inzake beroepsdossier 2021.239

Aanwezig

Namens CBE:

Namens examencommissie:

Zakelijke weergave

... dankt ... voor haar aanwezigheid.

Het CBE heeft van de examencommissie – waarvoor dank - een reactie gekregen op aanvullend gestelde vragen naar aanleiding van de reactie van de examencommissie op de nader door appellant ingebrachte documenten. Daar het CBE vervolgvragen had en merkte dat het schriftelijk communiceren erg tijdrovend was, heeft het CBE onderzocht of het mogelijk is om in gesprek te gaan met de examencommissie om helderheid omtrent de nog openstaande vragen te krijgen. Op basis van artikel 11, vijfde lid, van het Reglement van Orde van het CBE is het toegestaan om dit gesprek aan te gaan. Het CBE heeft geoordeeld dat – gelet op het feit dat er een (zakelijk) verslag van onderhavig gesprek wordt gemaakt alsmede de beantwoording schriftelijk zal plaatsvinden – appellant niet in zijn belangen wordt geschaad door hem niet voor onderhavig gesprek uit te nodigen. Tot slot merkt ... op dat de nog te stellen vragen zijn besproken met en vastgesteld door het voltallige CBE.

Het CBE is geen precedent bekend van een beroep zoals nu voorligt en het onderkent de ernst van het voorliggende beroepsdossier. De rechtsgevolgen van het niet kunnen afstuderen met een diploma zijn voor appellant aanzienlijk. Derhalve ziet het CBE het als zijn taak om nauwkeurig te onderzoeken welke opties er zijn, met inachtneming van alle betrokken belangen.

Net als voor de examencommissie staat voor het CBE voorop dat de kwaliteit van het te verstrekken diploma geborgd moet zijn. Daarop valt niets af te dingen.

Aan de andere kant is het CBE zich er ook van bewust dat, vanwege de persoonlijke omstandigheden van appellant goed onderzocht dient te worden of er aan appellant een reële – en voor hem: realistische – mogelijkheid kan worden geboden om te komen tot afstuderen.

Het CBE neemt hierbij mee dat aan verweerder een zorgplicht toekomt, het eerste semester van het huidige academische jaar nagenoeg voorbij is en deze beroepsprocedure is gestart vanuit de veronderstelling dat nog slechts 15 ECTS door appellant behaald zouden hoeven te worden.

...merkt op onderzocht te hebben of het juridisch mogelijk is om aan appellant nog een diploma voor Bachelor ELS regular track ('ELS Classic') te verstrekken. Deze mogelijkheid bestaat echter thans niet meer.

... wil graag weten of het mogelijk is om aan appellant een transcript voor alle behaalde vakken te verstrekken. Daarbij merkt zij op niet te weten of dit voldoende zou zijn om de terugbetalingsverplichting van de genoten studiefinanciering te voorkomen.

... geeft aan hier zelf ook over te hebben nagedacht. Volgens haar zou het wellicht mogelijk kunnen zijn dat er aangetoond wordt dat appellant twee van de drie jaren studie volledig heeft behaald,

aangevuld met clausules ten aanzien van de geldigheid van de vakken en een caveat ten aanzien van de status van het document.

...geeft aan dat het CBE vraagt naar de mogelijkheid van een getuigschrift en niet van een formeel diploma.

... verwacht dat het verstrekken van een transcript met een disclaimer niet op al teveel juridische beletselen zal stuiten. De examencommissie kan echter niet instaan voor de rechtsgevolgen van een dergelijk transcript.

...merkt op dat het vaststellen van de rechtsgevolgen van zo'n transcript niet behoort tot de competentie van de examencommissie, noch tot de competentie van het CBE. Het is aan appellant om deze rechtsgevolgen te achterhalen.

...geeft aan dat de examencommissie zich terdege bewust is van het pittige programma waaraan appellant zou moeten voldoen om te komen tot een diploma, zijnde het diploma ELS English Language track ('ELS-elt').

De voorzitter geeft aan dat het CBE dus begrijpt dat het voor appellant niet mogelijk is om nog af te studeren in het oorspronkelijke track "ELS Classic". Dit betekent dat appellant zou moeten afstuderen in de huidige track "ELS-elt". Hiervoor zal appellant nog een flink aantal courses moeten volgen, wat zeker in het licht van zijn persoonlijke omstandigheden een behoorlijke kluif is. Voor zover het CBE bekend, is appellant nog niet gestart met één van de courses wat betekent dat het eerste semester van het huidige academische jaar voor appellant verloren is gegaan.

...antwoordt dat appellant een inschrijving voor "ELS-elt" heeft en dus heeft kunnen inschrijven voor courses in het huidige academische jaar. Derhalve had appellant een proactieve (studie)houding kunnen aannemen.

...geeft aan dat afstuderen in de huidige track "ELS-elt" voor appellant het behalen van (nog) meer ECTS zal behelzen dan appellant bij aanvang van onderhavige beroepsprocedure voor ogen had. ... vraagt of de examencommissie heeft overwogen om te onderzoeken of voor appellant het oude diploma voor de bachelor "Rechtsgeleerdheid" een optie zou zijn.

...antwoordt dat de examencommissie dit niet heeft overwogen. Reden hiervoor is dat appellant dit niet heeft verzocht en niet de indruk heeft gegeven dat dit voor appellant een te overwegen optie zou kunnen zijn.

...geeft aan dat het CBE zich die vraag heeft gesteld, gelet op de overeenkomsten van die opleiding met de door appellant oorspronkelijk gevolgde track.

... geeft aan dat de examencommissie deze mogelijkheid wil onderzoeken. Naar de verwachting van ... zal echter de oorspronkelijk door appellant gevolgde track niet een-op-een overgezet kunnen worden naar de opleiding "Rechtsgeleerdheid". Mogelijk dat er door appellant nog aanvullende assignments en/of tentamens zullen moeten worden gemaakt. Op dit moment zijn de eerste en tweedejaars vakken van deze opleiding zogenaamde "exam only"-vakken.

...zegt toe dat de examencommissie gaat onderzoeken of afstuderen in deze opleiding een mogelijkheid is, maar merkt op niet te weten of deze mogelijkheid voor appellant acceptabel is.

...vraagt of het CBE uit de schriftelijke reactie van de examencommissie goed heeft begrepen dat appellant – om te kunnen afstuderen in de huidige track "ELS – elt" - in de voornoemde reactie genoemde vakken een volledig tentamen dient af te leggen.

...antwoordt dat dit inderdaad zo aan de examencommissie is doorgegeven door de betreffende examinatoren. Voorts merkt ...op dat appellant de mogelijkheid heeft om een verzoek voor ATV – zijnde aangepaste tentamenvoorzieningen – in te dienen bij het Disability Office. Mogelijke adviezen van het voornoemde Office worden door de examencommissie opgevolgd.

...vraagt of de examencommissie nog heeft gekeken naar de aan appellant gegunde termijn – te weten 31 augustus 2022 – om te kunnen afstuderen.

...geeft aan dat de examencommissie naar een eventuele verlenging van de termijn niet meer expliciet heeft gekeken. Bovendien merkt ...op dat – mocht verlenging van die termijn aan de orde zijn – er mogelijk een nieuw probleem zou kunnen ontstaan. Reden hiervoor is dat 4 door appellant behaalde vakken dateren van het academische jaar 2015/2016. Dit zou kunnen betekenen dat er een aanvullende opdracht of tentamen nodig is, om diplomering mogelijk te maken.

...merkt op dat appellant zich al had kunnen inschrijven voor het Bachelor Essay. Voor partijen was in augustus jongstleden al duidelijk dat appellant dit sowieso nog zou moeten afronden.

...geeft aan dat het CBE aanneemt dat appellant geschrokken is van de afwijzing van zijn verzoek en het feit dat afstuderen voor hem waarschijnlijk meer dan het behalen van de nog benodigde 15 ECTS zal behelzen. Wellicht heeft hij zich daardoor niet gerealiseerd dat er niettemin al gestart had kunnen worden met het Bachelor Essay en het volgen van onderwijs.

...merkt op dat appellant een bachelor-student betreft met 10 jaar studie-ervaring. Van een dergelijke student zou normaliter verwacht mogen worden dat deze zich voornoemde gerealiseerd zou hebben. Appellant heeft zich ingeschreven voor het lopende academische jaar en appellant is bekend met het verloop van de procedure aangaande de Bachelor Essay. Appellant had in onderhavige procedure kunnen vragen of er al gestart mocht worden met voornoemd essay.

...geeft aan dat het CBE in zijn uitspraak aandacht zal besteden aan de vraag of appellant verweten kan worden dat hij niet al gestart is met het Bachelor Essay.

...merkt op dat het CBE ziet dat appellant bepaalde kennis en kunde in huis heeft, maar dat appellant te dealen heeft met een bijzondere problematiek, waardoor de vraag rijst of het zetten van deze stappen van hem kon worden verwacht. Het CBE is echter geen medisch deskundige.

...merkt op dat de examencommissie appellant het voordeel van de twijfel heeft gegeven ten aanzien van de vraag of appellant medisch gezien niet in staat was te studeren in de periode gelegen tussen 2019 en heden. Ook de examencommissie is geen medisch deskundige. De examencommissie is zeer zorgvuldig met onderhavig beroepsdossier aan de slag gegaan en heeft gepoogd oog te hebben voor de bijzondere persoonlijke omstandigheden. Appellant heeft richting de examencommissie echter van begin af aan duidelijk kenbaar gemaakt enkel het diploma “ELS Classic” te ambiëren. Derhalve heeft de examencommissie pas na het verzoek daartoe van het CBE de mogelijkheden tot afstuderen in het huidige track “ELS – Engelstalig” onderzocht en heeft de examencommissie nog helemaal niets onderzocht ten aanzien van de mogelijkheid om af te studeren in het voormalige “Rechtsgeleerdheid”. De examencommissie kreeg sterk de indruk van appellant dat het behalen van een ander diploma onbespreekbaar was.

...merkt op dat de UM – en dus ook de examencommissie – een zorgplicht jegens appellant heeft. In dat kader dienen zowel de mogelijkheden als onmogelijkheden onderzocht te worden. In vervolg hierop geeft ...aan dat er naar de mening van het CBE het navolgende onderzocht moet worden aan mogelijkheden voor appellant:

- 1) Afstuderen in “ELS – Engelstalig”;
- 2) Afstuderen in curriculum “Rechtsgeleerdheid”
- 3) Het verstrekken van een transcript waaruit blijkt dat appellant 180 ECTS heeft behaald binnen het curriculum ELS – regular track, maar met de uitdrukkelijke disclaimer dat dit transcript geen diploma is, daarmee ook niet gelijkgesteld mag worden én dat er aan dit transcript geen civiel effect mag worden ontleend.

...geeft aan voornoemde mogelijkheden te zullen onderzoeken en in kaart te zullen brengen. Wel merkt ...uitdrukkelijk op dat de derde mogelijkheid een zeer duidelijke disclaimer dient te bevatten ter voorkoming dat appellant op grond daarvan bij een andere instelling een diploma zou kunnen ontvangen.

...dankt ...voor zowel het nader uitzoeken van de voornoemde mogelijkheden als wel voor het constructieve gesprek.

Bijlage 3 - ...overzicht BA rgl oud versie 2 december

Postpropedeutische opleiding (jaar 2 en 3) (120 ECTS)

- a. Internationaal en Europees recht (10 studiepunten);
- b. Staats- en bestuursrecht (10 studiepunten);
- c. Bestuursprocesrecht (3 studiepunten);
- d. Inleiding Internationaal privaatrecht (3 studiepunten);
- e. Burgerlijk procesrecht (4 studiepunten);
- f. Verbintenissenrecht (10 studiepunten);
- g. Inleiding arbeids- en sociaal zekerheidsrecht (3 studiepunten);
- h. Straf- en strafprocesrecht (10 studiepunten);
- i. Onderzoeksmethoden (3 studiepunten);
- j. Goederenrecht (6 studiepunten);
- k. Inleiding Ondernemings- en faillissementsrecht (6 studiepunten);
- l. Metajuridica (10 studiepunten);
- m. Onderhandelen (2 studiepunten);
- n. Oefenrechtbank UM I (4 studiepunten);
- o. Oefenrechtbank UM II (4 studiepunten);
- p. Keuzeruimte (24 studiepunten);
- q. Bacheloressay (8 studiepunten).

...behaald

International and European Law 12,00

Straf- en Strafprocesrecht 10,00 (bij behalen wordt dit 12 ECTS, zie mail ..., tenzij onderdeel dat werd aangerekend in RGL verplicht is, dan is de oplossing die toen voor een ander curriculum werd aangeboden niet langer doeltreffend)

Burgerlijk Procesrecht 4,00

Common law 4,00 (niet in keuzeruimte in te brengen, vak bestaat niet meer)

Legal English 4,00 (niet in keuzeruimte in te brengen, vak bestaat niet meer)

Moot Court Training 4,00 (niet in keuzeruimte in te brengen)

Staats- en Bestuurs(proces)recht 12,00 (Let op ECTS in curriculum RGL = 13)

Verbintenissenrecht 9,00 (let op, is gevolgd voor 9 ECTS ipv 10, Examencommissie stelt voor om de 12 punten IER te "verrekenen" met SBR (+1 en VerbR (+1), wat voorkomt dat student veel aanvullende opdrachten dient te maken voor minimale ECTS)

European Contract Law 6,00 (nog equivalent aan 2021/22, in keuzeruimte in te brengen)

European Union Law: Foundations 6,00 (nog equivalent aan 2021/22, in keuzeruimte in te brengen)

European Union Law: Substantive Law 6,00 (nog equivalent aan 2021/22, in keuzeruimte in te brengen)

Goederenrecht (Bachelor) 6,00

Governments and Constitutions 6,00 (inbreng in keuzeruimte vlg coördinator mogelijk)

Inleiding Ondernemings- en Faillissementsrecht 6,00

European Company Law 6,00

Private International Law 4,00 = inleiding IPR ? is maar 3 ECTS, maar kan - evt met aanv opdracht of verrekening, indien dit het struikelpunt wordt voor afstuderen via hardheidsclausule mogelijk

States, Markets and European Integration 6,00

Oefenrechtbank I (4,00 ECTS)

Wat zonder meer ontbreekt aan verplichte onderdelen BA RGL oud:

Inl Arbeids- en SZ recht (3 ECTS)

Metajuridica (10)

Onderzoeksmethoden (3)

Onderhandelen (2)

Oefenrechtbank II (4)

Plus de boven rood gemarkeerde vakken, Straf(proces)recht (10 of 12, afhankelijk van toezegging ... en zin daarvan in RGL); Burgerlijk Procesrecht (4), Staats- en bestuurs(proces)recht (10+3).

Plus BA-essay (8)

Overzicht ECTS en nog te behalen credits ...

Een viertal behaalde en nog geldige vakken kan in de keuzeruimte worden ingebracht. De 24 ECTS aan keuzevakken zijn daarmee volledig afgedekt, indien student dit wenst.

Aan verplichte vakken heeft student met goed gevolg afgelegd : IER = 12 + VerbR = 9 + GoedR = 6 + Inl O&I = 6 + IPR = 4 (of 3) + Oef I = 4: tezamen 41 (of 40) ECTS verplichte vakken

+ 24 ECTS uit keuzeruimte = 65 (64).

Plus 60 propedeuse = 125 (124)ECTS

Afstudeereis is de in het OER bepaalde samenstelling van vakken die leidt tot 180 ECTS. Er ontbreekt dus nog bijna een studiejaar aan ECTS, dit zijn verplichte vakken.

Bijlage 4 - ...overzicht afstudeervereisten ELS elt

...overzicht afstudeervereisten ELS elt huidig curriculum

Voor de bachelor ELS zijn onderstaande blokken verplicht. Geen enkel van deze blokken is in de afgelopen 6 jaar behaald.

De vakken die groen zijn gemarkeerd behouden in ieder geval gedurende het academisch jaar 2021/22 hun geldigheid c.q. zijn equivalent en voldoende representatief voor dit studiejaar zonder aanvullende eisen.

Niet gemarkeerde vakken zijn vakken die nog nooit zijn gevolgd, waar geen NL equivalent is gevolgd of voor dit equivalent een vervangend tentamen moet worden gemaakt ivm ingrijpende herziening van stof en / of vak.

Excuses voor de gele markeringen, die krijg ik op mijn privé-laptop niet verwijderd

Jaar 1

Introduction to Law niet equivalent aan Inleiding uit 2013, dient volgens ... opnieuw te worden gevolgd

Comparative Contract Law

Comparative Government behaald in de vorm van Governments and Constitutions
30.06.2015, nog geldig)

European Legal History Inleiding Rechtsgeschiedenis uit 2013 + twee opdrachten, zie mail A. Parise

States, Markets and European Integration dient opnieuw te worden getentamineerd, niet vergelijkbaar met SMEI zoals gevolgd

Substantive Criminal Law

International and European Law (behaald 28.01.2014, nog geldig)
Skills A en B

Jaar 2

Comparative Property Law

Concepts of criminal procedure

European Tort law

EU foundations (behaald 10.04.2015, nog geldig)

EU substantive (behaald 02.04.2015, nog geldig)

Comparative Administrative Law of Inleiding Nederlands bestuursrecht (behaald & geldig als Inleiding staats en bestuursrecht, 03.04.2013)

Private international law (behaald 29.01.2015, nog geldig)

Skills academic writing

Moot court (behaald 04.07.2014, blijft geldig)

Jaar 2, periode 5 en jaar 3: Electives - 60 ECTS

Mogelijk in te brengen in keuzeruimte:

Verbintenissenrecht

Goederenrecht

Inleiding O&F

Burgerlijk Procesrecht

Staats- en Bestuursrecht

(dient opnieuw te worden getentamineerd, zie info coördinator)

(dient opnieuw te worden getentamineerd, zie info coördinator)

Bachelor essay